

CARLA MARIA AVESANI

Med maten som medicin ökar njursjukas livskvalitet

Mellan 20 och 40 procent av landets dialyspatienter är undernärda till följd av sin sjukdom. Dessa riskerar sämre livskvalitet, högre sjukhusvistelse och för tidig död. Undernäring är dock ofta odiagnosticerat, eftersom det saknas kriterier i den kliniska rutinen.

Carla Avesani vill undersöka möjligheten till effektiv diagnos med hjälp av nya rutiner och befintliga verktyg. Målet är att standardiserad näringsbedömning ska bli en del av den svenska rutinvården.

Brasilienfödda Carla är senior forskarspecialist och docent i näringslära. Efter sin postdoc-utbildning vid Karolinska Institutet flyttade hon 2018 till Sverige där hon har jobbat på Karolinska Institutet inom forskningslinjen *Mat som medicin vid kronisk njursjukdom*. Hennes fokus ligger på hur nutrition kan förbättra det kliniska tillståndet hos patienter med kronisk njursjukdom.

”Ju fortare undernäring kan upptäckas, desto bättre möjligheter har vi att förebygga och sätta in behandling. Det handlar om livskvalitet. En njurpatient som får dietistvård har bättre odds än de som inte diagnosticerats”, förklarar Carla som vill undersöka möjligheten att använda GLIM som en del av rutinvården i Sverige.

GLIM står för Global Leadership Initiative on Malnutrition Criteria och bygger på en global överenskommelse. Sedan 2021 rekommenderar Dietisternas Riksförbund att undernäring diagnostiseras enligt GLIM-kriterierna. Detta innefattar bedömning av kroppsvikt, muskelmassa, fettmassa, aptitstatus, laboratorieundersökningar och eventuella andra sjukdomar som ökar energiförbrukning och nedbrytningsförmåga.

I studiens första fas ska dietister på sex kliniker i Stockholm, Göteborg, Linköping och Borås tillämpa GLIM och bedöma näringsstatus på 150–200 patienter i hemodialys och peritonealdialys, allt enligt ett protokoll under tre månader.

Förhoppningen är att den slutgiltiga studien ska förenkla näringsbedömning på dialyskliniker, skapa strategier för att förbättra näringsvården och på sikt även möjliggöra en nationell kartläggning av undernäring – samt att fler dietister involveras.

Den kortsiktiga fördelen för patienten är att få tidig diethjälp om undernäring konstaterats. På lång sikt blir det möjligt att se vilka näringsinsatser som är effektiva för att stoppa eller vända undernäring.

”Dessutom hoppas vi att studien kan höja livskvaliteten, minska sjukhusvistelserna och förbättra patientens överlevnad”, summerar Carla Avesani som gärna skickar med en handfast rekommendation: ”Det finns inte en specifik diet som passar alla, men den som lagar maten själv hemma ökar chansen att få till det rätt.”

Anders Westgårdh

Namn: Carla Maria Avesani

Familj: Gift, två barn 14 och 15 år

Det bästa med ditt jobb: Att få utforska nya möjligheter för behandling och att man ser vilken skillnad det gör för patienterna.

När du inte arbetar: Jag älskar att laga mat för familj och vänner, tycker om att dricka vin och gillar att jogga.

Carla
Maria
Avesani